

REMISSVAR

2023-12-22

Dnr: BO 2023-0297

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av SOU 2023:67 Anonyma vittnen

(dnr Ju2023/02432)

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Yttrandet avgränsas till följande övergripande synpunkter.

Förslagen och bedömningarna rör barn. Ett barn skulle till exempel kunna vara målsägande, misstänkt eller tilltalad i en förundersökning eller rättegång där ett anonymt vittne hörs, eller själv vara ett anonymt vittne. Bedömningar av konsekvenser för barn och deras rättigheter saknas trots detta i betänkandet, liksom kopplingar till barnkonventionen. Barnkonventionen nämns inte över huvud taget i betänkandet.

Barnombudsmannen vill erinra om att regeringen i propositionen till inkorporeringen av barnkonventionen framhållit att en inkorporering innebär ett förtydligande av att lagstiftaren ska beakta och synliggöra barnkonventionen genom att i förarbeten göra en tydlig koppling till rättigheterna i konventionen. Regeringen hänvisar till strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige (proposition 2009/10:232) och till att det där betonas att det är viktigt att hela lagstiftningskedjan, från utredningsdirektiv till beslut i riksdagen, präglas av ett barnrättsperspektiv och att barnets rättigheter uppmärksammas och fångas upp på ett tidigt stadium i lagstiftningsprocessen. Det anges att kommittéväsendet har en central funktion när det gäller att föra in kunskap och olika perspektiv i det politiska systemet och att ta fram underlag för regeringens beslut inom olika områden. Vidare uttalas att om barnets rättigheter beaktas redan på utredningsstadiet och synliggörs i betänkanden kan det bidra till att fördjupa diskussionen om de framlagda förslagen och ge ett bättre underlag inför det efterföljande lagstiftningsarbetet.¹

FN:s kommitté för barnets rättigheter har också, genom sina senaste rekommendationer till Sverige, bland annat uppmanat staten att säkerställa att barnkonsekvensanalyser är en integrerad del av utredningar som föregår ny lagstiftning och att principen om barnets bästa konsekvent tillämpas i lagstiftningsrelaterade förfaranden.²

¹ Proposition 2017/18:186, Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, s. 74 och 95.

² CRC/C/SWE/CO/6-7 p. 6(b) och 18(a).

Föredragande i ärendet har varit chefsjuristen Tove Björnheden.

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman

Kopia till
ju.da@regeringskansliet.se